

Θεσσαλονίκη, 18/04/2021

Προς: Συμβουλευτική Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία COM

Κοιν: 1. Επίτροπο Απασχόλησης και Κοινωνικών Δικαιωμάτων κ. Schmit

2. Αναπληρωτή Γεν. Γραμματέα ETUC Pelle Hilmersson

2. Γεν. Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Δικαιωμάτων & Ένταξης COM

4. Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Τριμηνιαία Αναφορά

Πολλαπλά θανατηφόρες οι συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα

12 άνθρωποι έχασαν την ζωή τους σε 50 ημέρες

Ανάγκη για άμεση δράση

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Από τις αρχές του έτους, υπάρχει μία συνεχής κλιμάκωση του δράματος των εργατικών δυστυχημάτων στην Ελλάδα και συνεπώς άμεση ανάγκη λήψης μέτρων για υγιείς και ασφαλείς χώρους εργασίας.

Μέσα στις τελευταίες 50 ημέρες 12 άνθρωποι με μέση ηλικία τα 45 έτη έχασαν την ζωή τους στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Πρωταθλητές στα εργατικά δυστυχήματα είναι ο κατασκευαστικός κλάδος σε έργα υπερβολών, σχετιζόμενα με παραγωγή ή διανομή ηλεκτρικής ενέργειας με 5 θανάτους και ο αγροτικός κλάδος με 4 θανάτους που αφορούν σε κακή χρήση ελκυστήρων και εξαρτημάτων τους.

Ουδείς καταγράφει άμεσα τον μεγάλο αριθμό των δυστυχημάτων και κατά συνέπεια δεν υπάρχει αντίληψη του μεγέθους του δράματος και της επείγουσας ανάγκης να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα ασφαλών και υγιών χώρων εργασίας. Όταν ύστερα από δύο χρόνια έρχονται τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Αρχής, οι εργαζόμενοι που έχουν χάσει την ζωή τους, δεν έχουν ονοματεπώνυμο, ούτε οικογένειες. Είναι αριθμοί σε έναν στατιστικό πίνακα. Πολλές περιπτώσεις μάλιστα όπως αυτές του αγροτικού κλάδου δεν καταγράφονται ως εργατικά δυστυχήματα.

Ως τρεις βασικές αιτίες αναφέρουμε την μεγάλη εντατικοποίηση της εργασίας, την χρησιμοποίηση φθηνού, ανειδίκευτου, ανεκπαιδευτου εργατικού δυναμικού δίχως πιστοποιήσεις και εμπειρία και την παρεμπόδιση οργάνωσης συνδικάτων στον ιδιωτικό τομέα. Η ουσιαστική κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας από τα συνεχή μνημόνια και η παραμονή σε αυτό το καθεστώς επιδεινώνουν τα αίτια αυτά. Και βέβαια το περιβάλλον εργασίας διαμορφώνεται με πλήρη επιχειρησιακή και νομική ευθύνη του εργοδότη.

Συνήθως επικοινωνιακά κλείνει το θέμα με την σύλληψη του εργοδηγού, του προϊσταμένου ή του τεχνικού ασφαλείας. Ποιος όμως εξετάζει τι οδηγίες δέχονται και μεταφέρουν, ο εργοδηγός ή ο προϊστάμενος να εκτελέσουν για επίτευξη έργου ή υπηρεσίας σε ασφυκτικό χρονικό διάστημα και σε διαφορετικές περιοχές ή αν οι συμβουλές του τεχνικού ασφαλείας έχουν ακολουθηθεί από την επιχείρηση.

Είναι τόσο πολλά τα περιστατικά όμως που οποιαδήποτε τεχνική συζήτηση θα υποβάθμιζε το θέμα αυτής της ανθρωποθυσίας.

Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εργασίας είναι απαραίτητο να αναλάβουν ισχυρή πρωτοβουλία τοποθετώντας το θέμα ως κυρίαρχο στα θέματα εργασίας, ενισχύοντας το πλήρως υποστελεχωμένο Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας και αναβαθμίζοντάς το από Γενική Διεύθυνση σε Γενική Γραμματεία. Θυμίζουμε ότι το ΣΕΠΕ είχε ιδρυθεί ως Ειδική Γραμματεία και υποβαθμίστηκε σε Γενική Διεύθυνση στα τέλη του 2019. Η εισαγωγή σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του μαθήματος Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΥΑΕ) θα ήταν απολύτως χρήσιμη. Η τιμωρία όσων εργοδοτών παρανομούν είναι ένα σοβαρό ζητούμενο, καθώς συνήθως αναζητούνται εξιλαστήρια θύματα μεταξύ των εργαζομένων στο μέσο της διοικητικής πυραμίδας των εταιρειών, ενώ τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις αμφισβητείται κατά πόσο αποδίδονται στα δημόσια ταμεία.

Οι επιχειρήσεις πρέπει επιτέλους να αντιληφθούν ότι η απαξίωση της ανθρώπινης ζωής υποβαθμίζει και εξευτελίζει την έννοια του κέρδους. Η σύγχρονη, εταιρική ευθύνη απαιτεί υγιείς και ασφαλείς χώρους εργασίας, συνεχή διαβούλευση με τους εργαζόμενους και διαρκή εκπαίδευσή τους. Απαιτεί συμμόρφωση στα Ευρωπαϊκά και Εθνικά δεδομένα.

Εμείς οι εργαζόμενοι, είμαστε αποφασισμένοι να συμμετέχουμε στις επιτροπές ΥΑΕ στις επιχειρήσεις όπως μας επιτρέπει ο νόμος και να συμμετέχουμε ενεργητικά στη διαβούλευση και διαμόρφωση θέσεων για τα θέματα αυτά. Ότι γίνεται με την απουσία ή τον αποκλεισμό των εργαζομένων είναι καταδικασμένο να αποτύχει, καθώς αφενός μεν δεν εντοπίζει τις πραγματικές επικίνδυνες συνθήκες, αφετέρου δε, δεν υιοθετεί τις κατάλληλες πρακτικές για την εφαρμογή τους από τον εργαζόμενο.

Η πρότασή μας για εκπαίδευση και πιστοποίηση του συνόλου του εργατικού και υπαλληλικού προσωπικού στα θέματα εργασίας θα σώσει ζωές και θα κάνει την εργασία ευκολότερη και παραγωγικότερη. Η χρηματοδότηση μπορεί να προγραμματιστεί με πόρους του νέου ΕΣΠΑ το οποίο σχεδιάζεται.

Μέσα σε αυτό το ζοφερό περιβάλλον έρχεται αυτές τις μέρες από την Κυβέρνηση νομοθετική πρωτοβουλία η οποία θα δημιουργήσει ακόμη μεγαλύτερη εντατικοποίηση στην εργασία, θα ποινικοποιήσει την απεργία και θα διατηρήσει το σημερινό αποτρεπτικό καθεστώς για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Ανησυχούμε.

Παρά την εξελισσόμενη τραγωδία δεν έχει αξιολογηθεί σε εθνικό επίπεδο το βάρος της κατάστασης στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και ως εκ τούτου δεν έχει γίνει εφικτή η συνεργασία σε τριμερές επίπεδο όπως επιβάλλει η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θεωρούμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δράσουμε όλοι, άμεσα. Οποιαδήποτε καθυστέρηση στην εφαρμογή μέτρων και πολιτικών κοστίζει ζωές.

Παραμένω στη διάθεσή σας

Με τιμή

Δρ. Ανδρέας Στοϊμενίδης

Γραμματέας Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία ΓΣΕΕ,

Εθνικός Αντιπρόσωπος ΥΑΕ στην Συμβουλευτική Επιτροπή της Commission